

ALJO

ВЫХОДИТЬ ШОДЕННО ПЕРЕВПОЛ

Видав: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальник редакции: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЛЬКИЙ.

Подвійна бухгалтерія.

З нагоди накриття поліцією польської „фашистівської” організації, якій співчутвали, яку матеріально й морально спомагали високопоставлені одиниці — до міністрів включно, краківська „Нова Реформа” помістила статтю п. з. „Опирі”. Автор статті ставить конспіративну акцію панів з „Поготовя патріоту ф польських” в психолого-гічнім зв'язку з конспіративною діяльністю перед відвоюванням польської державності.

В часах неволі, коли на кождій ділянці нашіонального життя з боку ворожих держав вся машинерія була налаштована в напрямі денаціоналізації, приборкання і здавлення ческих незалежницьких ямагань, найкращі сини нації склонили в підполля і там творили організаційний чарят, який незримими нитками обєднував найбільш активний елемент, який промінював на всі польські землі. В підземеллях склояло жетльки політичне, а й освітнє й културне життя нації. Тут йшов хуль т визвольних боїв нації, творилася легенда, яка мала силу електризувати маси; тут організовано експресійні виступи для проби сил, для аригадки світови й власній суспільності, що незалежницька польська шумка не погребана; тут ковано плани заслання всіх польських земель і повного визволення з чужого ярма. Організатори цеї відпольної акції занесли в історії Польщі золоту сторінку. Перед ними склоняють голову першові покоління.

В підполля спихали життя наші умовини, в яких оволоділися порізані хордонами польські землі. Бо навіть серед найтишших умовин, неролі життєздатний народ мусить найти відповідні форми для використання своїх творчих сил, найти засоби для організованого захису свого тюремного

гашованого залишив своє тюремні.
Оправдуючи конспіративну акцію
перед осінню 1918 р., підносячи ве-
ликі заслуги діячів польського під-
поля в минулому, остро осуджує
„Нова Реформа” конспіративну ро-
боту панів з „Поготовя патріоту Ф
польськіх” тепер. Тоді — поборюва-
во уряди ворожих держав, тепер
„фашисти” конспірюють проти влас-
ного народу.

Тоді підполля було хоровим відрухом наші, тепер хоробливим призъїжджим до конспірування "спиралі" місцевими.

Всі ці міркування „Нової Реформи” — зовсім слутні і сприяють відхиленню від реформ.

Пр. 69-24. В Ганновре Румынскими Поль-
ской и под окраиной деревней под Ганнов-
рой внесены в Львове письма из Польши
документами Департамента от 1901 г. въ-
ку „Документы из 1901 г. № 29-8 1924
въ земли и имущества д.
им. села Ганновръ въ ул. № 4 с. 300
им. № 150 № 1 въ селѣ Ганновръ б.
з. 1 „переводъ съ латинск. яз.“ буди-
шъ земл. Г. № 150 въ земл. № 1 „ств-
леніи“ № 150 въ „то землевладѣніе“ въ-
чата въ 1901 году въ земл. № 150 въ 1924
году земл. землевладѣніе въ земл. № 150

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 16., II. поверх.
Кошто пошт. шах. 143-322.
Адреса для телеграмм:
„Ліло“ Львів.
Час. Редактор працює
від 10—11 год. передпосл.
Рукописія не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна в Україні 5,000.000 №.

■ спасі! оголошень
зверталися до Адмі-
ністрації.

**ціна
одного притримка
200.000 Мп.**

**Начальник ред.
И. САЛЯ
вот доно
лютого
924.**

а її цілий державний апарат належить до тих, хто вимушено відмежується від позитивного розвитку країни. Але вони не можуть зробити це самі. Їхнім завданням є підтримка реалізації реформ, які вже почалися.

Читуючи в польській пресі промінінформації про Українські Високі Школи, звичоту поліщі до нагінків із них, мається враження, що вступовітчина мудрість польської "народової" публіцистики не вийшла за межі архівів пок. "Союза руського народу".

Монархия без королей.

Хто не пригадує собі поширеного на Україні дочету про те як селяни мали казати, що не мають нічого проти республіки, але хотіли би, щоби вона мала Й шари? Цей дотеп пригадується мимохіть при читанню звісток про теперішній стан у Греції. Греція находитися у становищі не менше фантастичніші с республіка з королем або монархією без короля — як хочете. Король живе покищо у Букарешті, як це офіційно називається „ні трьохмісячній відпустці“. На протязі цього часу держава має перевести плебісцит для вирішення двох питань: першого, чи нирід бажає собі республіки чи монархії; другого, чи коли бажає монархії, хоче залишати теперішню династію Глюксбургів, чи шукати собі короля іншого.

Для переведення цієї нелегкої операції держава покликала найбільшого свого дипломата Венізельоса, що жив у Франції. Політична кар'єра Венізельоса багата в події. Він кілька разів виступав як провідник революційного руху проти монархії — то знову стояв на її боці в обороні перед християнськими настроями суспільності; вів боротьбу з Союзними державами, які підтримували турецьке панування над Грецією станом на боці Союзних держав у 1916 р., коли король був проти них, завдяки яому виграв спротив Греції на Міжнародній Конференції чи якій був його представником. Своїм дипломатичним талантом він придбав для свого краю територію, яка переходила

тає її жертва почленних державою
під час війн.

Роль Венізельоса у теперішньому
житті є дуже переконуючим доказом,
який великий вплив на долю
держави може мати одна людина,
що здобула собі симпатії свого
народу і авторитет між чужиними
державами. З хвилиною, коли Ве-
нізельос зявився в Аtenах, Англія
не вагалась ні хвилини, щоби ви-
звати офіційно новий греський
уряд в якому Венізельос прийняв
становище президента міністрів.
11-го ц. л. Венізельос став прези-
дентом міністрів, а 15 го англій-
ський представник одержав уповно-
важення, щоби ввійти з ним у дип-
ломатичні зустрічі. Це признан-
ня зовсім не торкається питання чи
Греція залишиться монархією, чи

Одним з перших завдань Вені-
зельського було № 75 про Сльо-

Новий англійський пресер.
Кілька багатофункціональних

Ренсей Меклонельд ур. 1866. у білай селянській шотландській родині. Родичі не мали змоги вислати його в університет і він мав стати народним учителем. Важе в 14-ій році життя виявив накил до соціальних питань. По короткім побуті на к. дисп'єчній посаді на провінції, він хав до Лондону без засобів, працюючи як підрядний писар і багато читуючи. У р. 1888. став приватним секретарем визначного ліберального посла Т. Лонг. Згодом працює як журналіст у „Віклі Діспетч”, мав виклади у народніх університетах і вінчить університет. Оттим часом вислав їого в во-

В діліжні будучині — на-
ша доля і воля. Найкраще дбати
про майбутність народу той, хто
жертвуючи на „Рідину Школу”.

Велика Україна.

Протирелігійний музей.

При київському домі «Червоноармії» відкрито протирелігійний музей. Ініціатором являється червоноармієць Евген Губрій, що в минулому рош прислав до редакції «Червоної Архи» свій хрест на знак увільнення себе від релігійних та богохрестів і закликав усіх червоноармійців слідувати його прикладом. Сьогодні одна стіна музею в цілості залишила хрестами червоноармійців-бездібників. В музею представлені предмети релігійних культів і багата протирелігійна творчість червоноармійців. (Московська «Правда»).

Стан осінніх посівів на Україні.

Сніговий слан покрив українські поля з кінцем грудня. По дійним пробних стації осінні засів попали під сніг у дуже доброму стані.

Представництво Радянської України в ССРР.

Всеукраїнським і Совчарком затвердили постанову про постійне представництво України при ССРР. Функції представництва значно різняться від функцій попереднього політичного представництва при совітаріїзмі РСФСР.

Основним завданням постійного представництва являється здійснення тіснішого звязку з ССРР, в цілі безпосереднього максимального виявлення політичних, економічних, культурних і побутових ефектів і потреб України перед загальносоюзним правителством. Представники УРСР будуть брати участь в засіданнях президії ЦК, Совчаркома і СТОССР. В завдання представництва входить теж оборона інтересів України в загальносоюзних народних комісаріатах, узгодження загальних засобів обеднаних народних комісаріятів. Представництво буде проводити свою роботу під керівництвом предсідника Народного Комісаріату УРСР і при участі уповноважених окремих Народних Комісаріятів України.

(«Ізвестія»).

Присилайте сиделки на пресо-зай Фонд на ии. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — Ринок 10. — — —

В. МУДРИЙ.

17

Під знаком „непріємності”.

Принципи до історії УкрАГСУ Шульництва у Львові.

(Продовження.)

З цього засновку виходить теж закон з 13. VII. 1920 р., який у відношенню до приватних шкіл обмежується до загальної постанови, що іхні статути підлягають затвердженню міністерства, не приписуючи якій жас бути зміст статуту. Що в даному випадку міністерство, маючи перед собою предложений до затвердження статут приватної школи може обстоювати як найдальше йдуче пристосування в статуті приписів названого закона, є можливе, що зрештою предметово було би оправдане; та принародлення приписів, що стоять в звязку з фінансовим діловодством, міністерство жадати не може, бо не даючи гропей на заснування й удержання, не має нікої причини цікавитись фінансами. Тільки тоді, коли приватні школи мають бути призначенні деякі або всі права державних шкіл, вимагає закон в арт. 109., щоби було виказане, що школа є як слід вивинована: доказує це а *comparatio*, що поза цею евентуальністю закон хвастю вивинування школи не цікавиться. Таке становище закона є послідовне, а відповідність виявляється зокрема в випадку, який в теперішніх обставинах практично не є можливий, а лише абстрактно може бути подуманий, а саме що

ПОШИРОКУМУ СВІТІ.

П'оля смерти Леніна.

Московська радіостанція оголосила під датою 24. січня слідуючий комунікат: Делегація призначена для перевезу тіла Леніна прибула до місцевості Гоголь. Вчора о год. 7. рано прибули численні робітні делегації для віддання останньої землі помершому. Нині о год. 10. рано тіло вложено в ложівич і пакети червоним стягом. Помершого убрано в його звичайну щоденну сіру одіж, до якої причіслено відзнаки червоного прапора. Лише помершого зберігло всі познаки життя. Відбувши чотири кілометри ділянки — жалібний похід прибув на залізничну станцію Герасімово. По дорозі прилучилися дуже численні гуртки селян, що прибули із сусідів села. О год. 13. тіло привезено на жалібно прибраний залізничний двір в Москву, заїздів перевезено його до дому професійних спілок. Домовину несуть приятелі лемешного, селянин, делегат комуністичного конгресу Радянської. Спілка і члени Всесоюзної Революційної Раї. Цілий похід супроводжали великі маси публіки. О год. 15. тіло перевезено до колюмбової салі Дому Синдикатів, де буде виставлено на публичний вид на протязі 3 днів.

Хто буде наспідником Леніна?

З Москви доносять під датою 24. січня, що конгрес комуністів СРСР, що відбувся тепер в Москві, відбув жалібне засідання, яке тривало 20 мінут. Конгрес рішуче завести біжнезу жалібу по Ленінові. На протязі 3-х днів збереться в Москві конгрес всіх радянських республік, який вибере наслідника Леніна. До тепер заступали Леніна в господарських справах Ріков, а в політичних справах Каменєв. По думці поінформованіх кол Троцького не береться в рахубу тим більше, що він важко хорить.

Дорадник Монденельда Дінрос. справ.

Сисновеховський орган «Накануне» подає, що дорадником для російських справ при уряді Меджнельда іменованій було член Радянської Державної Думи і визначений меншевицький революційний діяч в часі Керенського І. Г. Церетелі, що перебуває тепер стало в Лондоні.

Фізична одиниця основує та удержує приватну школу; бо в ім'я якого правного принципу могла би держава наглядати фінансове діловодство такої одиниці? Інший правний стан заходить тоді, коли правна одиниця товариства основує та удержує приватну школу; та в такому випадку державна влада виконує нагляд над фінансовим діловодством не школи як такої, а товариства і нагляд опирається на зовсім відмінних основах.

І тут приходило до причини це зовсім хибної аргументації вісвідства, яка є підставою його рішення. Вісвідство не увило собі, що хтось мусить бути основателем приватної школи, мусить її вибудувати та удержувати, а далі, що коли цим основателем є товариство, то цьому товариству мусить прислугувати всі права, які в відношенню до державної школи має держава як її основатель... Колиб правний погляд, який найшов свій вислід у рішенню вісвідства, мав лишитися в силі, то можливість заснування приватних шкіл була би ілюзоричною, бо тільки через зусилля великих гуртків, обєднаних в організацію товариства може бути заснована приватна висока школа, а і по заснуванню ніякі приватні школи не могли би існувати без цієї моральної і матеріальної підтримки і помочі, яку може дати тільки як слід ворганизоване товариство. І. т. д.

Ми навели уривок з рекурсу для прикладу, якими підтверджено аргументи

Залізничний страйк в Англії.

Міністр праці Тома Шоу посереднічиває між залізничними товариствами і спілками машиністів і пальчів. Наслідком посередництва є збільшення залізничного руху. Вантажні потяги відійшли на провінцію. В локінгах місцевості були саботажі.

Англія і Греція.

Офіційно повідомляють, що дипломатичні відносини між Англією і Грецією відновлено. Перервані вони були в звязку з прогнанням грецького короля.

Нові фінансові закони у Франції.

На дніх у французькій палаті представників відбудеться дискусія над новим проектом державних законів по фінансах Франції. Дискусія розпочнеться обмежуванням проекту в справі адміністраційних ощадностей. Інтерпелляції в справі зважданої політики відложені на пізніше.

В Італії.

З Токіо подають: Міністр закордонних справ барон Матсуї у своїй парламентарній промові засвідчив, що договір 4 держав в співі з Тихого Океану є доповненням гарантії світового мира. Хоч англійсько-японський договір все не існує, але доброзичливі відносини між Англією і Японією тривають даліше. Так само з Америкою Японія підтримує приятні взаємні. Японія намагається наважати сусідські відносини з союзниками, але досі ще не сягнуло порушіння.

На Горішній Шлезькі.

«Дайтше Тагес Цайтунг» містить статтю, в якій гостро атакує Польщу, доказуючи, що польський уряд ширить польсько-фільську агітацію на німецькі Горішній Шлезькі, в щілі висликання запорушені. Душою цієї афери є Корфанті, котрий при поюочі агентів викликав на ім. Гор. Шлезькі антинімецький настрой. Статті кінчиться словами, що Польща ненаситивши чужими землями, проявляє дальнє апетит пожертви решту Гор. Шлезькі.

Присилайте жертв на будову пам'ятника ІВАНА ФРАНКА до Красного Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вил. ии. 40.000.

Непорозуміння в рос. комуністичній партії.

Загострене кризи, яку переживає компартія, дійшло до найвищої точки. Центральний комітет рішуче постачати катоючим домаганням Троцькому, щоби призвав свою вину перед партією та відмовився від фракційності.

В чужодержавних дипломатичних кругах Москву панує переслідування що зваження кризи залежить від становища Троцького. Його показання ліквідувало би кризу хоча лише в чисто зовнішньому виді. Однак Троцький не квапиться з показанням і в поінформованих кругах вважається вони неімовірним.

Центральний комітет партії на діє, що Троцький постарається проводіти вирішення цього питання і не дасть зваженої відповіді на домагання, зважені до цього Центральним Комітетом російської комуністичної партії. Домагання ці були докладно висловлені в останніх постановах московської Ради в звязку з питанням про фракційні спори в складі партії. Однак провідники групи Бухаріна не хотять погодитися з таким подавленням поховлення небезпечної для їх становища і влади спору. Після всякої працюдоподібності Троцькому поставлять речинець для вивчення означеного відношення до цього питання.

Прозідники комуністичної партії передбачують відмову Троцького від постаєння а навіть вважають таємний вихід з положення за корисний для себе. Безсумнівно, що відмова потягнула би за собою загострення боротьби між лівом комуністичними групами, та лідери партії її так настроюють до Троцького не зовсім прихильно і вважають таке загострення неминучим.

В щирій бесіді з визначним російським комуністом Бухарін має сказати: «Троцький або сам собі скрутить візни або візни нас усіх».

Інструкція Зіновєва.

Зіновев розіслав по цілому світу всім Філіям III. Інструкцію, в якій каже: Соціалізм запанує всюди не парламентарним шляхом, як не доказують провідники Лейбур Парти, а знищеннем буржуазних держав разом з їхніми парламентами.

Варшава. Вістка була собі віткою й нікто не повіязвав ніякої важливої змісту. Аж ось в перших дніх засідання тодішнього міністра освіти д-ра Гломбінського зустрів співробітниками варшавського органу народової демократії «Газета Варшавська» ось яких інформацій про український університет: «Український університет — казав д-р міністро — запевнив Українцям закон з 1922 р., який зрештою торкається вісвідського устрою. Супроти того, що згідно з цим законом польський уряд має перед кінцем 1924 р. приступити до оснівання українського університету, представив я ту справу в Раді міністрів, яка згодилася, що оби університет має осідок у Варшаві, як столиці держави, що дас студентам найбільше патріалу і нагоди до образування і наслуває ніяких побоювань з політичного становища. В тій спаді відбуло ряд конференцій з метою запевнити будучому університетові і студентам відповідні лівці. Університет має бути поміщені на Празі (варшавське передмістя). Однак виникає можливість, що будуть для цього нові перегони, бо частини українського громадянства з Сх. Галичини в збрійній позиції, внесених до мін. освіти, домагається вітальні: так званого „тайного університету“ у Львові та зачленення в тому місті українського університету і педагогіки.

(Продовження буде)

XII.

Від якогось часу поширювалася у Львові вістка, що походила з львівських польських університетських кругів, про пізньо уряду зачленення для Українців університету у

Преса.

Польська кольонізація.

Дня 21. грудня м. р. відбувся у Варшаві виклад нальота Лексінського про висліди польської військової кольонізації на "кресах". Предсент, що являється шефом військового колоніального бюро, каже, що во-тепер дієваний на "кресах" 8.000 польських. Кольонізації піддали погано ті места, які колись були скінфіковані польським урядом польській шляхти за участю в повстаннях 1831 і 1861 рр.

"Последні Новості", орган Міністерства, що виходить в Парижі, в ч. 1146 пише про це так:

"Що то касається польської кольонізації на "кресах" — то не паш за все військова кольонізація. Кольоністи є земельні підприємці по 10-20 гектарів т. Єве не було польської почти, що потрапить в Галичину. Польські кількох із центру Польщі. Розподілюючись гуртками, які зберігають свою організацію, спостерігають, що чибо ю і по певних землях пади земельну виступати для винесення та обслуговування фінансової мети. Крім цього на них відповідає обов'язок тимчасово скласти, в складі якого є кількох забезпечено сільського становища польського пасажира. Як бачимо, польські кольонії вигадують польські кількох і кожна така кольонія на "кресах" є під час польським фінансистом на сільському.

Разом з цим польські кількох служать також польськими цілями на "кресах". Польки не скривають того, що утікають більшістю в Росії чи інші землі з революцією римського договору. Передбачаючи обставину, всіх польських у якій залишають польську "кress", щоб виявивши, коли сподівана реальні становища доказувалим фактором, мати в будь-якому більші аргументів уважати країні стобі, польським. Бож може статися й так — думаюти Польчи — що справа посідання країн вирівняється не відно, а підбідом.

Внутрішній політика Польши дуже часто відноситься до гострої кризові, але лише у відношенні до етнографічної Польщі, а на "кресах" вони все та сама і однаково підіймають. На більшість дільниць в національних сроках радикальна польська партія "Вільний", так само як і польським підтримує польським кольонізацією, як і підтримує партії.

Втискаючись гуртками можуть польські часів народження, польські кольонії належать країні польській національності. Крім цього польська віддає в них польський підтримує польським підтримує польським самовизначенням. Там, де в районі влади (гімн) в польські кольонії, польські вибирається обов'язково Польща. Польські сільські гуртки складаються з членів польському підтримує польським кольонізацією.

І не тільки хлопське, quasi-есерське "Вільний", але й соціал-патріоти в ослабленій П. П. С. трактують українські й білоруські землі як кольонізаційний терен. Ще в жовтні 1916 р. писав краківський "Наші", подсівши з сідлами: "Хто їде рукою в руку з центральними державами, тільки той може шукати добичі на скло. Тому панове широкотонні (себ-то-єваки) згідно зі склою і післям погоджуються на Польщу "етнографічну", та, рештують з Литвою і Варшавою, та домагаються Польщі, — а їх Едема з Литвою і Варшавою, виключиши Польщу з програми здійснення наших державних змагань".

Ще раніше, бо в березні 1916 варшавський орган П. П. С. "Роботник" під ред. тепер же відомого "оборонця меншин" п. Головка писав: "Величезні простори Франції, аж по північній болоті і лісі Білостоцького московського національного. Тотерек, на якім вільний польський народ, незважаючи на інші, мусить заснувати власну державність".

Ось так "вільний" польський народ" вже тоді розумів свою свободу. Це краще розумів він й тепер. Тому Й не диво, що в березні 1923 в дебаті над славетним внесеним пос. Бриля про увідлення 50 міліардового кредиту на польську кольонізацію представник клубу ППС., відмінно скочивши рільних робітників, наяві не загикуючись задекларував: "будемо голосувати за тим законом".

Справа членства у Т-ва „Просвіта“.

Від північного часу обговорюється при всіх нагодах справу членства до Т-ва „Просвіта“. Знавалося би справа така легка до позбавлення, як жалена друга. А вони так не є.

Маємо вже дещо кількість людей, які обов'язково чекають до товариства і не чекають на візвання або висилки збирників платити свої членські вкладки. Та найбільше таких, котрі нівіть не віддають увагу із таку маловажчі річ, як належання до товариства і плачення вкладок. По селедчині находиться такі, котрі заплатили би, але все стоїть щось на північній, що їх здергують від виконання свого обов'язку. Їх є кілька категорій. Одну становлять одиниці, котрі самі не занесуть вкладки до Товариства. Вони хочуть, щоби до них прийти; а не рахуються з тим, що се не завсіди можна зробити. Не можна сього зробити в Товариствах, котрі побирають невисоку вкладку, бо тоді коштує стягання вкладок відуть усе, що дістало. А проте — вони не хочуть сього розуміти. Ще хотять й нарікають, що — можлив вкладка вже зготувана, але никто не хоче прийти по неї. І щоби себе представити в ще кращому світі, додадут до сього кілька уваг про байдужість Виділу, про школу, яку терпить в наслідку сього Товариства, але вони принципіально від своєго не вістудять! Вкладку треба в них забрати. До другого разряду зачислимо тих (їх найбільше), що хотіли би мати якесь користь з Товариства. Вони — на іхню думку — зовсім слушно хочуть за свій гріш щось одержати. Вони навіть справедливе становище і правду кажучи, нема такого Товариства, котре нічого не давало би. Коли не матеріальні добри, то моральні. Але до розуміння других — себто моральних — треба певної освіти й культури. А що саже моральні добра дають тільки культурно-освітні товариства, тому справа членства опиняється наче в якому кутнику, з якого не можна вийти. Треба тоді переконувати таких особисто, речевими аргументами. Але як пристратити до кожного особисто — таку людину, яка його переконала би, що переходить сили посідників Товариства. Статті в часописах, відомі не доходять до їх відома. І тому наші найважніші красні Т-ва, що підтримка його так необхідна, як нам повітря до відхику; відіїдається до його патріотизму. Тоді він не може зрозуміти, що тут спільного з патріотизмом. Він же патріот: співає гімн. У гімнах обічея душу тіло покласти і рідному краєви принести і волю і славу і честь; але що ми "всі одинакі", тому всі однаково не дадуть вкладки до Краївого Т-ва охорони — бо не мають дітей, до УПТ, не дадуть, — бо "некай дадуть сі, що дітей посливають до школи", а до Просвіти... до Просвіти.. також ні, бо вони просвіченні, і такого товариства не потрібують. Є ще І третя категорія. Сі найкращі. Вони — патріоти, всею душою підтримали бы Товариство, віддали би останню сорочку. Але зі святим обуренням констатують, що таке а таке Товариство іншо не робить. Хто про цього знає? Яка його діяльність? Це скандал — на іхню думку — що таке важче Т-во, а вони не виявляє жадоб діяльності. Розуміється для такого Товариства вони свої вкладки не дадуть. Бо й пощо? І щоби даремно лежав гріш в касі Товариства. Буде Т-во провалити діяльність, а тоді вони і себе і жінок і дітей впішуть. Вони тоді дертимуть шати на собі, як що хто не скоче належати до Товариства такого Й такоого. Але тепер? — Ні! тепер не дадуть вкладки.

Цей опра вовсім не пересадний. Він — на жаль — відповідає дійсності. І в цьому треба шукати причини, чому наші красні Товариства хиба тому красні, що цей пристратник — "красні" носять як епічне "епітетон оранж". Тут причина може бути із зовсім слухних уваг про те, що Т-во не позиває відповідної діяльності, що про цього мало хто знає. Но і в чим, за що, з якими способами розвивали діяльність. Треба бути в наших товариствах, бачити існовну роботу, перепишування урядовців, щоби, бодай зважити що посвяту в боку поширення чит. Хто знає, які широкі й важкі завдання мусить виконувати наші культурні товариства, сей зголоуні, що це виглядає на трагікомедію, щоби з одним десятою тисячі членів при нижчих валютових відносинах розвести хоби пристратну діяльність.

Усе сказане в горі можна приложити до відношення нашого гро-

мадянства до всіх товариств. Що би однак й під ним огледом не мати ніякого заміту, що іншо не зроблено. Т-во "Просвіта" у порозумінні з філією ім. Т. Шевченка у Львові висилає на дніх збирників вкладок до всіх членів і громадян у Львові. Наділені повноважностями мати право до побірания вкладок і за минулі роки. З боку Т-ва тільки одно прохання: приняти широ збирників, зложити вкладку за себе і за інших членів родини, допомогти збирникам у поданню відповідів і експ'юків, де почати других членів, та й самим заохочувати несідомих до сього, щоби складали вкладки до Т-ва "Просвіта".

Якщо повелеться таке, що діяльність наших найважніших красніх установ спремо на поголовному членстві, тоді Й попливши широким руслом вільність відповідних товариств, і підійти наступить з своїх еманципаційних змаганнях важливий крок наперід.

М. Галущинський.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Залізничний страйк в Англії.

Лондонські телеграми вказують на те, що вперше спокій і порядок дує в тижно. Число безробітних збільшується з кожним днем о десятки тисяч. Офіційний комітет Раїтера обчислює число безробітних, позбавлених праці на слідком залізничного страйку на сто тисяч. Безробітні кидають току кінч генерального страйку. Затримання викликала вістка, що в разі перетягнення страйку всі постійні півд. Валлі Й пристані в Ліверпулі мусітимуть здергати плавбу. В Лондоні переволок. Крамниці й склади облягає населення, що масово закуповує з побоюванням голоду і заворушень.

Італіц. Зайпль у Бунарешті.

Дні 3. лютого приде до Бунарешту австр. канц. Зайпль Імін, загорсов Гринберг, щоби відвідати румунське правительство. Бунарештські політичні кола вважають, що гостини ствердженню добрих візможні між Австрією Й Румунією.

Вибори до італійського парламенту.

Римські часописи відомляють, що король підписав декрет про розширення палати. Нові вибори відбудуться 6. мая.

Позичка для Мадярщини.

"Д. Тел." пише, що признається візничкою для Мадярщини в сумі 10 і пів міл. фунтів. З цього 4 міл. покриють Зед. Держави Й ін. держави а решту В. Британія.

Більшість для Мадярщини.

"Д. Тел." пише, що признається візничкою для Мадярщини в сумі 10 і пів міл. фунтів. З цього 4 міл.

Паріж 440.000 445.000 441.000 Прага 236.000.

250.000, 286.000, 250.000, 286.000, 507.000

Швейцарія 1.716.000 1.660. Віден 140.000

100—140, Італія 433.000, 300.000

Після 25. січня 1924. Голландія 214.92

Нью-Йорк 379, Лондон 24.49 Париж 26.00. Медіолан 26.14, Прага 16.70 25 Будапешт 6.020. Бунарешт 2.93 Бельгія 6.60. Софія 4.12. Віден 0.0081.25. австрія 2.000. кор. 0.0081.25.

Збіжова біржа.

Лондон, 25. січня 1924.

На біржі в дільші застій, загальні обсяги ледів 40 тис. Трансакції в місці в промислових підприємствах. Подача по збирниках настірні релевантні.

Післяніці країни "І.", з 1923 р. 41.000.000—

42.000.000", жито галіцьке "І.", з 1923 року 31.000.000—32.500.000", хміль газ. бров. 24.000.000—25.000.000" овес галіцьке "І.", з 1923. року 26.000.000—27.000.000.

Мука пшенична 40% "І." 35.000.000"

" 55 67.000.000"

Чесні 70% "І." 52.000.000"

Лінін 60 70.000.000"

70% "І." 62.000.000"

Отруби ячієв. нетко без мішка 14.000.000"

житні 13.000.000"

Типи льо́сій хліни льо́ко Лон

броту за нетко включно з мішками.

Це розуміється в польських марках

за 100 кг. без споживчого податку, місце

стачії зарадування. "І" ще один раз без

ЗАПИТ ДО П. ПРАВНИКІВ.

Причиною до метрических інших співторів.

Нам пишуть зі Збаражчини: Впр. Ординаріят видав священикам розпорядок, щоби метрики вели в українській мові і в тій мові вели переписку з всякою владою. Теперішній збаражський староста Коцьків за час свого три тижневого урядування видав вже як два розпорядки, які передписую дослівно:

I. Zbaraz 8. I. 1924 Do Wszystkich gr. kat. urządów metrykalnych gminek, kat. i gr. kat. oraz Izraelskiej gminy w Zbarzach L. 227/1.

Przypominam powtórnie następujący restrykt z dnia 26. V. 1923 L. 954/22, którym nikt nie może przy wystawianiu dokumentów publicznych jakież certyfikatów przymałności, świadectw morskości, ubóstwa, metryk, wyciągów metrykalnych, używać napisu Rzeczypospolita Polska — Województwo Tarnopolskie — Powiat Zbaraz. Nieprzestrzegający tego nakazu będą karani po myśl patentu cesarskiego z 20. 4. 1924. Dz. U.P. V. 96 Zarazem polecam Urzędowi parafialnym gr. kat. wyznania, it metryki chrzci, zaślubin, śmierci, winny być wystawione w języku łacińskim. Przekraczających niestety nakaz karać będzie po myśli restryktu Minist. Spraw Wewn. z 19. 9. 1875. L. 1167. Starosta Zbarazki Kościuszkoński.

II. L. 237/1/2 Zbaraz dnia 10. I. 924.

Do Wszystkich Zarządów gminnych, urzędów parafialnych obrz. gr. kat. oraz izraelskiego urzędu metrykalnego w powiecie.

Wskutek restryktu Wydziału Prezydjalnego Województwa z dnia 20. XII. 1923, L. 7745/pr. polecam, aby przy wystawianiu wszelkich dokumentów urzędowych, mających służyć tak w kraju jak i za granicą, postugiwały się wyłącznie językami polskimi. (najkrótsze). Używanie bowiem przy wystawianiu dokumentów urzędowych, obyczajów, jest ze stanowiska państwowego niedopuszczalne, a nadto narasta Obywateli Polskich za granicą na straty materialne, ponieważ dokumenty takie są bez znaczenia (?) i nie będą brane pod uwagę przez polskie placówki zagraniczne.

Wyjątek od tej zasady stanowią odpisy z metryk co do których obowiązuje język polski (najkrótsze). Odbiór niniejszego polecenia należy potwierdzić i przesłać dowód doryczenia do dni trzech do Starostwa. — Kościuszkoński starosta.

Цікавий.

НОВИНКИ.

— Конфіскат. Останнє (12) ч. „Діла” сконфісковано за більшу частину вступної статті і за деякі місця „З преси”.

— Шерифістична дупліка. До тогоходить при істинної режімі, нехай поскідить тихий факт: арх. Стебника (псев. Дрогобич) с. Петро Мекеліта із домаганням робітника Петра Рибки, працюючого на Міразині в копальні Ток „Галіція”, наставив в українській мові посідку про відчленення того робітника. Небавом з уплати Т-ва Галіція о. пароха одержав зворот инсталованій посідки з додатком урядового письма такого змісту: Борислав, dnia 11. grudnia 1923. P. T. Urząd parafialny w Stebniku. W załączniku zwrotu się poświadczamy z Urzędu parafialnego z uwagi, że wszelkie dokumenty urzędowe w Rzeczypospolitej Polskiej należy wypełniać w języku polskim. Kierownictwo kopalni Gal. Tow. szt. Odcja spółki sk. w Borystiwie sekretaria „Zofia”. (Підпис нечіткий). Як так дальше піде, то небавом тоба буде значно поширити кульпарківське заведення.

Зробіть уважу своїм дітям
і купіть їм багато ілюстровану

Дитячу книжечку Наталя Рущу

Можна дістати у всіх книгарнях. Де нема, пишіть до Львова. Гроші посыпти з гори.

1297 2-4

ГРУППЮ машину до писання уживану в добреї стані. Зголошена з поданням після в адміністрації „Діла” під „Машину”.

1303 1-2

КРАВЧЕР гипнотичний, інтелігентний і богатий, познайомиться з гарною інтелігентисткою та використає її власну панчошкою або молодою, без твою ідволю, тих сличних притам'я, котрі могли би стати згодом його другиною. Листи з фотографією слати до Адміністрації під „Добробіт”. За дикоріпю і зворот фотографії ручиться словом чести.

1304 1-1

СТУДЕНТ філософії з місцем французькою глядає лекції. Зголошения до адмін. „Діла” під „Честь”.

1301 1-2

СКАНДИНАВСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ЛЬВІВ, вул. ГОРОДЕЦЬКА ч. 54.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ ДО КАНАДИ.

Рільники, робітники лісі і служниці можуть ЗАРАЗ без перешкоди їхати до найбільше пожаданих емігрантів канадським урядом. Хто має земляків або кревних в Канаді, а хотів би від них дістати гроші або афідовати повинен зараз зголоситися до нашого бюро, а ми цілком безплатно поробимо потрібні старання в іншіх країнах отримання потрібних документів.

ПРОСИМО ЗВЕРТАТИСЯ ДО Нас УСТЬЮ АВСТРОМЕЧНІСТІ СІДАМОЮ АДРЕСОЮ:

СКАНДИНАВСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ Л. в. вул. Городецька 54

УРЯДНИК державний, 44-літній півзаду, оженений з першочинкою, або бездітною, до 40. Лагідно відмінно образованою. Маєтні Вс. в учителями, дворянами мають перевесло, Зголошено враз з описом родового походження, образовані, відносно підтримки і фотографією слати на адресу: (S. P.) Романів, Banie Wiszniowa ad Wielicka, 1307 1-1

СТЕНОГРАФІСТА (ку) вірчих в післянні на машинні системи „Адлер” із дійсною алфавітною азбукою або „Онідервут” з докладним зображенням піменецької і польської мови, після залога Красний Союз господарських Спілок „Сільський Господар”, у Львові вул. Зім'ородка 4. 1309 1-2

УКРАЇНКА образована, музична, гаряча, молода, богата відзе замуж за молодого Українця, наявіть студента, після цього згадуємо, якому чоловіку довомогти до училищ студій. Річ серіозна. Зголошено адмін. Діла „Українка“. 1308 1-2

ГІМЕРІТОВАННІ б. ком. хандариній з кількацією господарською практикою в більшій фільварку пошукую посади економа, магазинів і т. п. Ласкаво згадувати під „Енергії“ до адміністрації. 1293 2-2

КУПУЮ: лінійну солому, кончу, пеночну, лінійне воложно, клотче, за готову або в заміні за попотю по безкоштенні цінам. Оферти з поданням скілької імені зголошувати: Перше Малопольська Центральна аукціонна і Продажні гуртівно-детальні лінійні соломи. С. Волинська, Львів, Кордеського 12, або Городок Яблонівський. 1274 3-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Легко заробити

то, що зголоситься до кольпортування ДІЛА і СВОБОДИ. Зголосення до Адміністрації Діла. Платна після умови.

Подяка.

Отом ілю за шану пристиги велику подяку: Українському Посольському Клубу в Варшаві, Українському Товариству „Прогресів“ в м. Бересті і в м. Секції відродження національного танку в м. Рівному та Вільні 50.000.000, Український клуб в м. Матіїві на Ковельщині 5.000.000, Училище В. Араметка в м. Олександрії на Рівненщині (Волинь). За ту матеріальну допомогу, яку ми подали в тяжкій для мене час.

Мої дорогі брати! Чим можу ви забути Ваму доброту в ширість? До смети я буду Вас згадувати, а при першій можливості постараюся відзвідити, а на разі приймути від мене все шире братство Спаси-Бог. — Артист-балетист В. Араметко, м. Львів, дія 24. I. 1924 р.

Український Народний

КООПЕРАТИВ

ВІДКРИТО

в НОВІЙ м. ВОЛИНІ

з осіє таними відділами:

ГАСТРОНОМІЧНИЙ, МОЛЬОНІАЛЬНИЙ — — —
МАНУФАКТУРНИЙ — — —
в найближчому часі будуть відкриті ще відділи: сільсько-господарських промислів, ділового господарства, широких та залізничних виробів і інші.

Помітайте представництва, та бажані с пакуванням засвоєння з фінансами Га

13.6 літників, Волині, Полісся і Підляшія. 1-1